

De Oisterwijkse Stemhulp

Verslag en cijfers na het sluiten van de stembussen

19 maart 2026

Op woensdag 18 maart konden de inwoners van Haaren, Heukelom, Moergestel en Oisterwijk stemmen op kandidaten voor de gemeenteraad. In aanloop naar deze gemeenteraadsverkiezingen heeft Oisterwijk Nieuws met hulp van enkele vrijwilligers een bijzondere stemhulp geïntroduceerd, die werd gebaseerd op besluiten van de afgelopen raadsperiode.

Alternatief

De Oisterwijkse Stemhulp is - in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Stemwijzer van Prodemos en de van Kieskompas (die ook nuttig kunnen zijn) - opgezet vanuit het stemgedrag van de raadsleden in de afgelopen raadsperiode. Gebruikelijk is dat een stemhulp gebaseerd is op standpunten die door de politieke partijen zelf worden samengesteld in aanloop naar de verkiezingen. De standpunten die de partijen opgeven worden in de achterliggende systemen gebruikt om de uitkomst van de stemhulp te bepalen. Kiezers die een dergelijke stemhulp volgen, krijgen inzage in wat een partij zegt te willen gaan doen. De Oisterwijkse Stemhulp is gebaseerd op wat de partijen afgelopen jaren werkelijk in de raad hebben gestemd*. Hierdoor zijn alle stellingen volledig gericht op de lokale samenleving.

Werkwijze

In de voorbereiding is begonnen met het verzamelen van ruim 600 besluiten (in de periode 2021 tot en met 2025; zowel raadsvoorstellen, moties en amendementen). Daaraan werd het stemgedrag van de raadsleden per partij toegevoegd. Vervolgens werden de nodige correcties doorgevoerd die nodig waren omdat bijvoorbeeld een raadslid zich aansloot bij een andere partij, of omdat een raadslid de zetel afstond aan een ander. Ook werden correcties doorgevoerd vanwege deels ontbrekende stemuitslagen in de registratie van de griffie. Vervolgens werden unaniem genomen besluiten uitgefilterd.

Uit de besluiten die overbleven is door een team van lokaal politiek betrokken vrijwilligers een aantal standpunten gefilterd. Specifiek is hierbij gekeken naar onderwerpen die de lokale samenleving aanspreekt. Deze besluiten zijn in korte stellingen samengevat en voorzien van datgene wat de partijen daarop hebben gestemd.

Techniek

Een IT-specialist was bereid om vrijwillig medewerking te verlenen. Deze heeft een verouderd stelsysteem technisch in orde gemaakt, zodat deze bruikbaar is voor de hedendaagse internet technieken. Bewust is gekomen voor een eenvoudige weergave, zodat inwoners snel en laagdrempelig de stembulp konden doorlopen. Per stelling kon een 'Eens', een 'Oneens' of 'Neutraal' worden aangeklikt. Aan het einde volgde een berekening van welke partijen in meer of mindere mate overeenkwamen met de door de gebruiker ingevoerde keuzes. Vervolgens kon de gebruiker per stelling kijken wat partijen daarop hebben gestemd.

Inspraak

Alle politieke partijen hebben vooraf gelegenheid gehad onderwerpen aan te dragen, en hebben de lijst met stellingen en hun stemgedrag vooraf ter inzage gekregen om mogelijke onjuistheden te corrigeren. Opmerkingen die hierop zijn ontvangen waren tekstueel correctief en zijn verwerkt. Hierna is de stemwijzer uitvoerig door meerdere personen en politieke partijen getest, zijn de uitkomsten gecontroleerd, en werd de stembulp vervolgens live beschikbaar gesteld aan alle inwoners.

*** Uitzondering**

Kort na het samenstellen van de standpuntenlijst, nog voor de publicatie van de stembulp, werd bericht ontvangen dat WIJ! Oisterwijk mee zou doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Van Forum voor Democratie (FvD) werd hun deelname op de dag van publicatie bekend. Omdat beide partijen afgelopen raadsperiode geen zitting hadden in de raad, is voor deze partijen een door hen opgegeven beantwoording meegenomen in de stembulp. Voor beide partijen was immers geen werkelijk uitgevoerd resultaat beschikbaar. Deze uitzondering is bij de uitleg over de stembulp vermeld en tevens in een extra nieuwsbericht onder de aandacht gebracht.

Informatie

De stembulp werd dagelijks door tientallen tot meer dan honderd gebruikers geraadpleegd, met de laatste dagen 300 tot 500 en de laatste dag ruim 1000 keer. Het gebruik van de Oisterwijkse Stembulp was gratis en de keuzes van de gebruikers werd volledig anoniem uitgevoerd. Er werden geen persoonlijke gegevens opgeslagen en er werd ook geen gebruik gemaakt van cookies. Alle keuzes die de gebruikers hebben gemaakt zijn (eveneens anoniem) opgeslagen. Deze keuzes zijn mogelijk bruikbaar voor nadere analyse. In onderstaande overzicht staat vermeld hoeveel gebruikers per stelling welke keuze hebben gemaakt.

Gebruik van deze informatie is vrij toegestaan, mits met vermelding: (Bron: Stembulp Oisterwijknieuws.nl)

Gratis bus

Er moet gratis busvervoer komen voor minima.

Oneens	Neutraal	Eens
2058	1369	1324

Duurzaam

Fietzers, voetgangers en bomen krijgen bij de herindeling van wegen prioriteit. De ruimte die over is kan gebruikt worden voor de auto.

Oneens	Neutraal	Eens
1376	1108	2266

Dorpshuis

Sloop van het voormalige Haarense gemeentehuis en nieuwbouw van dorpshuis Den Domp mag 10,4 miljoen euro kosten.

Oneens	Neutraal	Eens
2707	1338	704

Eigen eerst

Minimaal 50% van nieuwbouwwoningen moet gereserveerd worden voor de eigen inwoners.

Oneens	Neutraal	Eens
486	484	3779

Autoluw centrum

De Lind in het centrum van Oisterwijk moet autoluw worden.

Oneens	Neutraal	Eens
1715	940	2093

Statushouders

Statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) mogen bij toewijzing van sociale huurwoningen voorrang krijgen op andere woningzoekenden.

Oneens	Neutraal	Eens
3551	723	474

Gratis cultuur

Gemeente Oisterwijk moet een gratis en divers kunst- en cultuurprogramma beschikbaar stellen aan kinderen en jeugd van 4 tot en met 18 jaar.

Oneens	Neutraal	Eens
1207	1372	2168

Staalbergven

Met een investering van 6 miljoen euro moet buitenbad Staalbergven worden gerenoveerd en behouden blijven.

Oneens	Neutraal	Eens
1223	836	2688

Oostflank

Oisterwijk moet met Tilburg samenwerken aan woningbouw en landschapontwikkeling.

Oneens	Neutraal	Eens
1069	1080	2598

Milieu

Geen verhoging vast jaartarief voor afval, maar daarvoor in de plaats het tarief voor het ophalen van restafval omhoog en daarmee afvalscheiding stimuleren.

Oneens	Neutraal	Eens
845	820	3082

Monumenten

De bouwhoogte van nog te bouwen woningen nabij de Oisterwijkse molen moet worden beperkt om de windvang te garanderen en daarmee behoud van de monumentale molen te waarborgen.

Oneens	Neutraal	Eens
825	1039	2882

Sociale koopwoningen

De maximale koopsom voor een volwaardige sociale koopwoning moet worden verlaagd naar 225.000 euro.

Oneens	Neutraal	Eens
1349	1409	1988

Leefbaarheid

Er moeten gemeentelijke dorp-/wijkregisseurs komen om wijkgericht te werken aan verbeterde leefbaarheid.

Oneens	Neutraal	Eens
1003	1503	2240

Asielzoekerscentrum

Het AZC mag 25 jaar blijven, mits met goede aanpak overlast, leefbaarheid, onderwijs en vervangen huisvesting.

Oneens	Neutraal	Eens
1533	566	2647

Sociale woningbouw

Ieder woningbouwproject moet minimaal 35% sociale woningbouw bevatten, of elders worden gecompenseerd.

Oneens	Neutraal	Eens
876	787	3083

Groene ruimte

Op gemeenteground aan de Bedrijfsweg komt geen nieuw bedrijventerrein, maar een groene buffer en Ruimte voor Ruimte woningen.

Oneens	Neutraal	Eens
934	1276	2536

Lasten

De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Extra financiële lasten zijn voor diegene die dit het gemakkelijkste kunnen dragen. De zwaksten in onze samenleving worden gespaard.

Oneens	Neutraal	Eens
1365	1079	2302

Veilig verkeer

In alle dorpen en wijken binnen de bebouwde kom moet de maximumsnelheid naar maximaal 30 km/uur.

Oneens	Neutraal	Eens
1775	706	2265

Varkensboer

Uitbreiden van een varkensboerderij nabij een woonwijk (+/- 250 mtr) met tegelijk verminderen van uitstoot geur en fijnstof is toegestaan.

Oneens	Neutraal	Eens
2582	825	1339

Steun minima

De inkomensdrempel voor ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen moet worden verhoogd van 120% naar 130% van het bijstandsniveau.

Oneens	Neutraal	Eens
1564	1498	1684